

RUNDSKRIV

NR 11-2024

Dato: 25.11.2024

Til: Bankene

Kontaktperson i Bits: Kristoffer Viland og Hanne Margrethe Sandernes

Rundskriv fra Bits omfatter hovedsakelig informasjon fra Bits knyttet til regelverk, utfyllende regler og krav, standarder og anbefalinger. Rundskrivet stiles til det fagmiljø som antas å ha mest nytte av informasjonen. Det forutsettes at mottaker av rundskriv fra Bits foretar den nødvendige interne distribusjon i egen organisasjon.

Ny europeisk forordning om realtidsbetalinger – Instant Payments Regulation (IPR)

Bakgrunn

Single Euro Payments Area (SEPA) ble etablert av EU for å forenkle grensekryssende betalinger mellom europeiske land. SEPA Credit Transfer (SCT)-schemet ble introdusert i 2008 og sikrer interoperabilitet i betalingsformidling av euro-betalinger. Norsk banknæring vedtok våren 2007 å slutte seg til avtaleverket om SCT. Alle norske banker som deltar i NICS må kunne motta euro-betalinger. De fleste norske banker som deltar i NICS tilbyr både mottak og sending av euro-betalinger.

EU-kommisjonen publiserte i 2022 et lovforslag om SEPA-realtidsbetalinger som skal sikre tilgjengeligheten for denne type betaling for alle kunder (privatkunder og bedriftskunder¹) i SEPA-

---

¹«PSU» fra PSD2 (Payment Service User): både privatkunder og bedriftskunder.

området: «Instant Payments Regulation» (IPR). Hensikten med IPR understøtter EUs mål om å øke bruken av realtidsbetalinger². IPR ble offisielt vedtatt 8. april 2024.

Konkret betyr kravet om tilgjengelighet for euro-realtidsbetalinger at alle banker som er tilknyttet SCT, også må tilknytte seg SEPA Credit Transfer Instant-schemet (SCT Inst). Fristen for når norske banker vil måtte implementere kravene under IPR er dog usikker. På den ene siden beskriver IPR implementeringsfristene for hovedkravene (se tabell under), på den andre siden kan prosessen med å innta IPR i norsk lov ta lenger tid enn det implementeringsfristene tilsier. Dersom dette tar lenger tid enn IPR implementeringsfristene, vil det isteden være datoen for implementering i norsk lov som vil gjelde. For bankers virksomhet i andre land enn Norge, vil andre tidsfrister gjelde.

Hovedkravene i forordningen for norske banker

Alle kravene under IPR gjelder kun for euro-betalinger, ikke betalinger i norske kroner. Lovteksten legger kun opp til at EØS-land kan implementere forordningens regelverk for sin valuta. Den endelige teksten til forordningen er tilgjengelig [her](#). Forordningen implementeres i europeisk lovverk gjennom oppdatering av SEPA-forordningen («Regulation (EU) No 260/2012»). Europeiske forordninger som IPR gjennomgår også standard prosess for inntagelse i EØS-avtalen.

Innføring av IPR fører også til utvidede SEPA-rapporteringskrav. Dette fører igjen til at malen som brukes for slik rapportering må oppdateres og sendes på [høring](#).

Etterlevelse-kravet (adherence) til SCT Inst under IPR gjelder for bankenes virksomhet i Norge.

Krav	Beskrivelse	Implementeringsfrist ³
Mottak av realtidsbetalinger i euro <i>Artikkel 5a, s. 9</i>	Banker som tilbyr sending og mottak av SCT-betalinger til sine kunder (euro-betalinger), skal også tilby sending og mottak av SCT Inst-betalinger.	9. januar 2027
Sending av realtidsbetalinger i euro <i>Artikkel 5a, s. 9</i>		9. juli 2027
Likt nivå på priser og gebyrer for realtidsbetalinger i euro og alminnelige betalinger i euro	Banker skal ikke stille høyere priser og gebyrer mot kunden for sending og mottak av realtidsbetalinger i euro, i forhold til sending og mottak av alminnelige betalinger for euro.	9. januar 2027

² “Eurosysteem’s retail payments strategy” (European Central Bank).

³ Som nevnt er det usikkert hva den faktiske implementeringsfristen blir, avhengig av hvor lang tid prosessen med inntagelse i norsk lov tar.

<i>Artikkel 5b, s. 11</i>		
Verifikasjon av mottaker-tjeneste <i>Artikkel 5c, s. 11</i>	Banker som tilbyr sending av betalinger i euro, skal tilby kunden en tjeneste for å verifisere betalingsmottakeren ved å sjekke samsvar mellom kontonummeret og navnet til mottaker. Dette kravet gjelder både for reeltidsbetalinger i euro og alminnelige betalinger i euro.	9. juli 2027
Screening av bankkunder <i>Artikkel 5d, s. 13</i>	For euro-reeltidsbetalinger, skal banker screene bankkunder mot sanksjonslister minst én gang per kalenderdag. I dag screener norske banker på transaksjonsnivå.	9. januar 2025
Utvidet rapporteringskrav <i>Artikkel 1, s. 15</i>	Det vil utarbeides ny mal for rapportering.	N/A

Verifikasjon av mottaker i norsk næring – Verification Of Payee (VOP)

Under IPR vil kravet om VOP treffe euro-betalinger, både alminnelige betalinger (SCT) og reeltidsbetalinger (SCT Inst)⁴. Alle banker som er tilknyttet SCT og SCT Inst er forpliktet til å følge EPC (European Payments Council) VOP Scheme Rulebook. Rulebook-en er tilgjengelig [her](#). VOP-forespørsler for euro-betalinger er heretter benevnt «SEPA VOP-forespørsler».

Som nevnt er IPR-implementeringsfristen for verifikasjon av mottaker-tjeneste 9. juli 2027. På grunn av prosessen med inntagelse av IPR i norsk lov, kan det være at faktisk implementeringsfrist blir etter 9. juli 2027. For at EPC skal holde oversikt over hvilke deltakere som kan motta SEPA VOP-forespørsler, har de introdusert en *opt-out* mulighet. Denne *opt-out* muligheten gjelder to ting: 1) adherence til EPC VOP-schemet, og 2) fakturering av engangsavgift for EPC sitt nye adresseringsregister: EPC Directory Service (EDS)⁵.

Fristen for å sende inn slikt *opt-out* skjema er satt til 31. januar 2025.

⁴ Betalinger i NOK vil først få krav om VOP i forordningen Payment Services Regulation (PSR). PSR er fremdeles under arbeid i EU-institusjonene og dermed er heller ikke de endelige kravene og tidslinjene fastsatt. PSR stammer fra en analyse av virkningene av PSD2, hvor det ble besluttet å skille ut deler av direktivet i en *forordning*, for å sikre uniform implementering av lovverket på tvers av EUs medlemsstater. Denne forordningen ble PSR, mens det resterende lovverket reguleres i direktivet PSD3.

⁵ Dette adresseringsregisteret vil benyttes for alle API-baserte EPC-schemes, i første omgang EPC VOP. Registeret vil inneholde API-endepunkter som sikrer korrekt routing av API-forespørsler, samt informasjon om hvilke EPC-schemes deltakere er meldt inn i. Det er obligatorisk for SCT- og SCT Inst-deltakere å registrere informasjon i EDS.

Siden norsk banknæring ikke vet med sikkerhet når IPR er inntatt i norsk lov, må norske banker som er tilknyttet SCT og / eller SCT Inst ta stilling til om de skal sende inn et opt-out skjema til EPC innen 31. januar 2025.

EPC forutsetter at alle banker som ikke melder opt-out innen fristen vil kunne motta og svare på SEPA VOP-forespørsler fra oktober 2025 i tillegg til at de vil betale engangsavgiften for EDS i 2025. Mer detaljert beskrivelse av opt-out muligheten (samt annen sentral informasjon om EPC VOP) er beskrevet i en særskilt bulletin distribuert til alle SCT- og SCT Inst-deltakere 5. november 2024.

Norske banker med forretning i Sverige, Danmark og / eller andre deler av Europa, må ta stilling til om de ønsker å benytte opt-out-muligheten fra EPC VOP for den norske, svenske og danske delen og dermed sende opt-out skjema innen 31. januar 2025.

Q&A

Q: Hvor kan banker finne dokumentasjon og skjema for å melde etterlevelse til SCT Inst-schemet?

A: Dokumentpakken for å melde etterlevelse til SCT Inst-schemet ligger på EPC sine hjemmesider: [SEPA Instant Credit Transfer scheme adherence pack | European Payments Council](#).

På samme nettside kan man også laste ned EPC «Adherence Guide» som gir detaljerte retningslinjer, maler og lignende:

[Guide for Adherence to the SEPA Credit Transfer scheme, the SEPA Instant Credit Transfer scheme, the SEPA Direct Debit schemes and the One-Leg Out Instant Credit Transfer | European Payments Council](#).

Q: Hva vil rollen til Bits som EPC NASO være i forbindelse med bankenes krav om etterlevelse til SCT Inst-schemet?

A: Bits innehar rollen som EPC sin NASO (National Adherence Support Organization) for norske deltagerer i EPC-schemene. NASO-rollen innebærer at Bits skal sørge for en effektiv prosess for deltageres innmelding av etterlevelse til EPC-schemes. Bits skal gi veiledning til etterlevelse-prosessen og til utfylling av etterlevelse-skjemaet. Bits skal ikke gi detaljerte gjennomganger av etterlevelse-prosessen eller schemet deltageren skal melde etterlevelse til, det er opp til hver bank å gjøre seg kjent med dokumentasjonen. Særskilt detaljerte spørsmål må rettes til EPC sentralt.

Q: Når bør jeg som bank starte prosessen med å melde etterlevelse til SCT Inst for å være compliant med kravene i IPR?

A: Bits anbefaler bankene å gjøre seg kjent med «Adherence Guide» kapittel 2, pkt. 2.3. Punktet beskriver ulike tidspunkter knyttet til etterlevelse-prosessen. P.t. er kalenderen for 2025 publisert og tilgjengelig for nedlastning [her](#). EPC sin anbefaling er at søkere bør sende inn etterlevelse-søknaden i god tid før «Adherence receipt deadline».

Q: Hvordan skal bankene sikre operasjonell klargjøring?

A: Bankene må sette seg inn i de kravene som forordningen omfatter, og skaffe seg oversikt over hvilke løsninger som må etableres og fristene for dette. En viktig del av arbeidet er å sørge for at man funksjonelt og operasjonelt er klar til å kunne motta og sende betalinger i samsvar med forordningen, regelverket og de tekniske standardene for SCT Inst. Som del av denne klargjøringen, må man ha en avklart tilgang (direkte eller indirekte) til infrastruktur for euro-transaksjoner gjennom EPC Payment Scheme-kompatibel clearing-løsning. I tillegg må det forberedes tilknytning til løsning for VOP i samsvar med kravene og regelverket.

Siden norsk banknæring ikke vet med sikkerhet når IPR er inntatt i norsk lov, må norske banker som er tilknyttet SCT og / eller SCT Inst ta stilling til om de skal sende inn et opt-out skjema for EPC VOP schemet til EPC innen 31. januar 2025.

Eventuelle spørsmål rundt dette rundskrivet kan rettes til Bits v/ Kristoffer Viland på e-post kristoffer.viland@bits.no eller telefon 414 62 799, eller Hanne Margrethe Sandernes på e-post hanne.sandernes@bits.no eller telefon 928 60 388.

Med vennlig hilsen

Bits AS